

Název školy: Střední odborné učiliště, Domažlice, Prokopa Velikého 640

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0639

Název materiálu: Vy_32_INOVACE_03.07

Téma sady: Rodinné právo – rodiče a děti

Ročník: 1.-4. ročník studijních oborů, 1.-3. ročník učebních oborů

Datum vzniku: září 2013

Autor: Mgr. Šárka Fišrová

Anotace: Tato prezentace je zaměřena na rodinné právo.

Zahrnuje výklad, opakování, vyhledávání a internetových stránkách.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rodiče a děti

Rodičovská zodpovědnost zahrnuje:

Péče o dítě

Právo dítě
zastupovat

Správa
jmění
dítěte

Co je to rodičovská zodpovědnost?

Vyhledej na internetových stránkách <http://zakony.kurzy.cz>

Souhrn práv a povinností při péči o
nezletilé dítě

- zahrnující zejména péči o jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, právo a povinnost zastupovat dítě a spravovat jeho jmění
- dítě není schopno samo obstarávat své záležitosti a realizovat své zájmy

Určení rodičovství

Matkou je žena, která dítě porodila.

Narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí třístého dne po zániku manželství nebo po jeho prohlášení za neplatné, považuje se za otce manžel matky.

Narodí-li se dítě ženě znovu provdané, považuje se za otce manžel pozdější, i když se dítě narodilo před uplynutím třístého dne potom, kdy její dřívější manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné.

Za otce se jinak považuje muž, jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů učiněným před matričním úřadem nebo soudem.

Prohlášení nezletilého rodiče o otcovství musí být vždy učiněno před soudem.

Náhradní rodinná péče

Jaké formy náhradní rodinné péče znáte?

Osvojení

Poručenství

Pěstounská
péče

Ústavní
výchova

Opatrovnictví

1) **Osvojení** – osvojením vzniká mezi osvojitelem a osvojencem takový poměr, jaký je mezi rodiči a dětmi = poměr příbuzenský. Osvojitelé mají rodičovskou zodpovědnost při výchově dětí.

Osvojitelem nemůže být ten, který nemá způsobilost k právním úkonům.

K osvojení je třeba souhlasu zákonného zástupce osvojovaného dítěte.

Pokud jsou zákonnými zástupci jeho rodiče, není třeba jejich souhlasu pokud:

a) po dobu nejméně šesti měsíců soustavně neprojevovali zájem o dítě

b) po dobu nejméně dvou měsíců po narození neprojevovali o dítě žádný zájem, ačkoliv jim v tom nebránila závažná překážka

2) **Pěstounská péče** - soud může svěřit dítě do pěstounské péče, jestliže zájem dítěte vyžaduje svěření do takovéto péče a osoba pěstouna poskytuje záruku řádné výchovy dítěte. Pěstoun vykonává přiměřeně práva a povinnosti rodičů. Nemá vyživovací povinnost a právo zastupovat dítě má jen v běžných záležitostech. Soud uloží rodičům poskytovat výživné dítěti. Pěstounská péče může být zrušena soudem, učiní tak vždy, jestliže o to požádá pěstoun.

- dočasná péče

- nemění se příjmení ani příbuzenské vztahy

- pěstoun má omezená rodičovská práva

- vyživovací povinnost rodičů trvá

- pěstounům je státem vyplácena odměna za výkon pěstounské péče

3) **Poručenství** – jestliže rodiče zemřeli, byli zbaveni rodičovské zodpovědnosti nebo nemají způsobilost k právním úkonům ustanoví soud dítěti poručníka, který bude nezletilého vychovávat, zastupovat, spravovat jeho majetek místo rodičů. Soud ustanoví poručníkem toho, koho doporučili rodiče. Není-li nikdo doporučen, určí soud někoho z řad příbuzných. Poručník je povinen podávat soudu zprávy o osobě poručenice a účty ze správy jeho jmění. Funkce poručníka nezakládá vyživovací povinnost k dítěti.

4) **Opatrovnictví** – rozsah práv a povinností opatrovníka vymezí soud z hlediska účelu, pro který byl opatrovníkem ustanoven, aby ochrana zájmů nezletilého byla plně zajištěna. Vzniká v případech, kdy se jedná o střet zájmů zákonných zástupců a dítěte nebo mezi dětmi navzájem.

5) **Ústavní výchova** – ústavní péči nařizuje soud a stanoví se u dětí, jejichž rodiče nemohou výchovu zabezpečit, případně jejichž působení na dítě je negativní. Ústavní výchovou prochází děti, které se nepodařilo umístit v náhradní rodinné péči.

Vyhledej v zákoně o rodině ustanovení pojednávající o pěstounské péči a o osvojení. Vysvětlete v čem jsou rozdíly!

<http://zakony.kurzy.cz>

Pracovní list

- 1) Jaké formy náhradní rodinné péče znáte?
Pěstounská péče, osvojení, poručenství, opatrovnictví, ústavní výchova.
- 2) Jaký vztah vzniká mezi osvojiteli a osvojencem při osvojení?
Vzniká takový právní vztah jako mezi rodiči a dětmi.
- 3) Kdo platí na dítě výživné, pokud je dítě umístěno v pěstounské péči?
Pokud je dítě umístěno v pěstounské péči, vyživovací povinnost zůstává rodičům.
- 4) Kdo je to poručník?
Poručníka ustanoví soud z řad příbuzných nebo osob blízkých rodině v případech, pokud rodiče zemřeli, byli zbaveni rodičovské zodpovědnosti nebo nemají způsobilost k právním úkonům.
- 5) Kdy vzniká opatrovnictví?
Opatrovnictví vzniká v případech, kdy se jedná o střet zájmů zákonných zástupců a dítěte nebo mezi dětmi navzájem.

Citace:

1. Tomanová, Jaroslava a kol. Základy práva (nejen pro školy). Olomouc, 2010, ISBN 978-80-7326-183-2.
2. Jirásková, Věra. Občan v demokratické společnosti. Praha, 1999, ISBN 80-85850-78-8
3. <http://vzd.cz> (obrázek č.1)
4. <http://zakony.kurzy.cz>
5. www.zakonycr.cz